

REFERAT Handicap- og Psykiatrirådet d. 13-05-2026

Mødedato Onsdag d. 13. maj 2026 kl. 15:00

Mødested Fælleden, mødelokale 1.Ø.31

Mødedeltagere Viggo Rasmussen, Lisa Emilie Schøler Hartman, Birgit Laurvig Andersen, Vibeke Racey, Emma Gram Hvalsø Holm, Frank W. Damgaard, Birgitte Majgaard, Hanne Nissen Toksvig, Henrik Littau-Jensen, Lars Kronholm Christensen

Indholdsfortegnelse

Godkendelse af dagsordenen og referatet fra sidste møde.....	3
Orientering om budgetprocessen vedrørende Budget 2027 - 2030.....	4
Sager fra de politiske udvalg.....	5
Meddelelser.....	6
Præsentationsforløb.....	7
Drøftelse af forslag til udviklingsområde i Rammeaftale 2027-28.....	8
Eventuelt.....	10

Punkt 29: Godkendelse af dagsordenen og referatet fra sidste møde

27.69.48-P35-2-26

Sagsfremstilling

Vejledende tidsramme: 15.00 - 15.05

Under dette punkt godkender rådet dagsordenen for det aktuelle møde samt referatet fra sidste møde. Referatet fra sidste møde er vedlagt som bilag til punktet.

Endvidere kommer rådsmedlemmerne med emner til eventuelt.

Indstilling

Det indstilles,

- at dagsordenen godkendes
- at referatet fra sidste møde godkendes
- at rådsmedlemmerne kommer med emner til eventuelt.

Beslutning

Handicap- og Psykiatrirådet besluttede,

- at godkende dagsordenen
- at godkende referatet fra sidste møde

Bilag

2026.04.15 - referat Handicap- og Psykiatrirådet til godkendelsespunkt

Punkt 30: Orientering om budgetprocessen vedrørende Budget 2027 - 2030

00.30.10-P22-2-26

Sagsfremstilling

Vejledende tidsramme: 15.05 - 15.35

Med dette punkt får Handicap- og Psykiatrirådet en mundtlig orientering om:

- Budgetprocessen – den overordnede tidsplan og de politiske faser i processen – heriblandt hvornår rådet kan afgive høringssvar
- Den økonomiske politik, det økonomiske situationsbillede samt handlekatalog og råderum.

Thomas Astrup Bæk, Chef for Økonomi, Digitalisering og Indkøb deltager under punktet.

Indstilling

Det indstilles,

- At orienteringen tages til efterretning.

Beslutning

Handicap- og Psykiatrirådet besluttede,

- at tage orienteringen til efterretning.

Punkt 31: Sager fra de politiske udvalg

27.69.48-G01-2-26

Sagsfremstilling

Vejledende tidsramme: 15.35 - 15.50

Baggrund

Handicap- og Psykiatriråd har aftalt, at rådet fast og struktureret vil følge arbejdet i de politiske udvalg med et fokus på at identificere og drøfte sager med relevans for rådets rolle, opgaver og arbejde.

Rådet har her udpeget rådsmedlemmer, som følger de enkelte udvalg og vil orientere de øvrige medlemmer om eventuelle relevante sager.

Rådet har udpeget følgende ansvarlige:

- Arbejdsmarkedsudvalget - Birgitte Majgaard
- Sundheds- og Omsorgsudvalget - Frank W. Damgaard
- Børne-, Unge- og Familieudvalget - Birgitte Majgaard
- Klima-, Miljø- og Planudvalget - Lars Kronholm Christensen
- Kultur-, Fritids- og Idrætsudvalget - Hanne Nissen Toksvig

Rådet har endvidere aftalt,

- At Henrik Littau-Jensen har et fokus på eventuelle relevante sager i Økonomi- og Erhvervsudvalget, hvor der ikke har været en behandling i fagudvalgene.

Indstilling

Det indstilles,

- at Handicap- og Psykiatrirådet tager stilling til, om de præsenterede sager giver anledning til yderligere behandling, drøftelse eller kommentering.

Beslutning

Handicap- og Psykiatrirådet vurderede,

- at de præsenterede sager ikke gav anledning til yderligere behandling, drøftelse eller kommentering.

Punkt 32: Meddelelser

27.69.48-G01-1-26

Sagsfremstilling

Vejledende tidsramme: 15.50 - 16.00

Kendte meddelelser

- Videnscenter om handicap har lanceret hjemmesiden - Sammen om fritid (se vedhæftede bilag)
- Dialog med Sundheds- og Omsorgsudvalget den 12. august eller 9. september.

Indstilling

Det indstilles,

- at rådet tager meddelelserne til efterretning.

Beslutning

Handicap- og Psykiatrirådet besluttede,

- at tage orienteringerne til efterretning.

Bilag

2026.05.06 Mail fra Videnscenter om handicap

Punkt 33: Præsentationsforløb

27.69.48-P24-1-26

Sagsfremstilling

Vejledende tidsramme: 16.00 - 16.10 (herefter pause til 16.20)

Baggrund

Handicap- og Psykiatrirådet har aftalt, at rådsmedlemmerne på de første møder i 2026 kort fortæller om deres baggrund.

- På mødet i maj vil der være korte præsentationer fra Lisa, Frank og Hanne
- På mødet i juni vil der være korte præsentationer fra Birgitte og Henrik.

Indstilling

Det indstilles,

- at præsentationerne tages til efterretning.

Beslutning

Handicap- og Psykiatrirådet besluttede,

- at tage præsentationerne til efterretning.

Punkt 34: Drøftelse af forslag til udviklingsområde i Rammeaftale 2027-28

27.03.40-P27-2-24

Sagsfremstilling

Vejledende tidsramme: 16.20 - 16.45

Baggrund

Kommunerne og regionen i Midtjylland indgår hvert andet år en rammeaftale om samarbejdet på det specialiserede social- og specialundervisningsområde. Formålet med rammeaftalen er at sikre fælles principper for styring og udvikling af det sociale område på tværs af kommuner og region.

Den Administrative Styregruppe for Social- og Specialundervisningsområdet i Midtjylland (DASSOS), der består af direktører med ansvar for det specialiserede socialområde i kommunerne, udarbejder i efteråret 2026 et udkast til en rammeaftale for perioden 2027-28, som behandles i KKR Midtjylland (KKR Midtjylland består af borgmestrene og flere kommunalbestyrelsesmedlemmer fra de 19 kommuner i Region Midtjylland). KKR vil herefter sende Rammeaftale 2027 - 2028 til godkendelse i alle byråd og i regionsrådet

Som led i processen har KKR Midtjylland på sit møde den 13. april 2026 godkendt forslag til udviklingsområde(r) for den kommende rammeaftale, der er sendt til drøftelser i hver af de midtjyske kommuner.

Handicap- og Psykiatrirådet får med denne sag mulighed for at komme med bemærkninger til den politiske drøftelse i udvalgene og Byrådet.

Direktør Lone Rasmussen deltager under punktet med henblik på en kort orientering og besvarelse af eventuelle spørgsmål.

Kort om rammeaftalen

Det er kommunernes ansvar at koordinere det specialiserede social- og specialundervisningsområde i samarbejde med regionen. Denne koordination foregår via rammeaftalen, som indeholder aftaler om fælles udviklingstiltag, kapacitet og styring på det sociale område.

Området omhandler bl.a. tilbud til borgere med fysiske og mentale handicaps eller psykiske lidelser, hvor kommunerne sammen med regionen i regi af rammeaftalen skal sikre, at der er den nødvendige kapacitet i regionen som helhed i form af fx tilbud til børn og unge eller voksne. En række af tilbuddene har en faglig specialisering, der gør, at det ikke er fagligt og økonomisk bæredygtigt, at alle kommuner opretter tilbud til bestemte målgrupper. Nedenstående udviklingsområde adresserer denne udfordring.

Det er en vigtig del af processen, at kommunerne og regionen giver input og bemærkninger til udviklingsområdet for den nye Rammeaftale, da Rammeaftalen efter godkendelse skal omsættes til konkrete tiltag for borgerne, der er tilknyttet det sociale område. De midtjyske byråd samt regionsrådet har derfor nu mulighed for at afgive bemærkninger til den kommende Rammeaftale. KKR Midtjylland behandler herefter det endelige udkast til Rammeaftale 2027-28 på KKR mødet den 1. september 2026. Rammeaftale 2027-28 sendes til endelig godkendelse i kommuner og region i perioden primo september til 1. december 2026.

Forslag til udviklingsområde: Borgere med komplekse udfordringer

Forud for DASSOS' og KKR Midtjyllands drøftelse af mulige udviklingsområder, har der været gennemført en administrativ og faglig rundspørge hos alle 19 kommuner, hvor kommunerne har haft mulighed for at give input til bl.a. udviklingsområderne. Resultatet heraf er samlet i de kommunale indberetninger for hhv. børne- og ungeområdet og voksenområdet.

DASSOS drøftede behovet for at kommunerne står stærkere sammen om kapacitetsudfordringer på det specialiserede socialområde. På den baggrund har KKR Midtjylland godkendt forslaget fra DASSOS om, at der arbejdes videre med "borgere med komplekse udfordringer" som et overordnet udviklingsområde. Herunder foreslås det, at der bl.a. arbejdes med "mental sundhed og psykiatri" samt "overgangen fra børne- og ungeområdet til voksenområdet", hvilket er en fortsættelse af fokus fra den nuværende rammeaftale.

Borgere med komplekse udfordringer

Kommunerne peger i de kommunale indberetninger på, at der fortsat er udfordringer med en række målgrupper indenfor

både børn- og voksenområdet med komplekse udfordringer. Der peges bl.a. på følgende målgrupper, hvor der kan være behov for at udvikle tilbudsviften:

- Børn og unge med komplekse udfordringer, herunder psykiatri, autisme, betydelige udviklingsmæssige vanskeligheder, selvskadende adfærd, misbrug, flere funktionsnedsættelser og intellektuelle handicap m.v. Der er oftest tale om flere udfordringer på én gang.
- Børn og unge med høj grad af udadreagerende adfærd – herunder voldsparathed og adfærd forbundet med sikkerhedsrisici, kriminalitetstruede unge, mangel på pladser på sikret/særlig sikret institution, matchningsudfordringer ift. eksisterende børne- og ungehjem pga. risiko for andre beboere samt behov for høj normering, behov for skærmning m.v.
- Voksne med komplekse udfordringer, herunder autisme, psykiatri, misbrug, udviklingshæmning, senhjerneskedede, betydelige plejebestanden kombineret med psykiatriske eller adfærdsmæssige udfordringer. Der er oftest tale om flere udfordringer på én gang.
- Voksne med udadreagerende adfærd (på tværs af diagnoser), herunder problemer med at indgå i almindelige tilbud pga. risiko for medbeboere, voldsom reaktion ved overstimulering, behov for skærmede fysiske rammer og høj personalenormering.

Som en del af udviklingsområdet ”borgere med komplekse udfordringer” fortsættes arbejdet med de fælles kommunale principper for samarbejdet på det specialiserede socialområde. Formålet med principperne er at:

- Styrke kvalitet og effekt af borgerindsatsen
- Styrke samarbejdet gennem gensidig forpligtethed om kapacitet, forsyningsikkerhed og fælles styringspraksis
- Knække den stigende udgiftskurve

DASSOS er der desuden enig om, at man i det videre arbejde med udarbejdelse af udkast til rammeaftale skal søge at gøre den så handlingsorienteret som muligt, så de fælles indsætter i stigende grad kan bidrage til at håndtere de økonomiske og kapacitetsmæssige udfordringer på området.

Bilag til punktet:

For at give rådet et indtryk af Rammeaftalens struktur, indhold mv. er den aktuelle Rammeaftale 2025 - 2026 vedlagt som bilag til punktet.

Rammeaftalen og tilhørende bilag også findes

på <https://sekretariatmidtjylland.viborg.dk/social/rammeaftaler/rammeaftale-2025-2026/> (link)

Indstilling

Det indstilles,

- at forslag til udviklingsområde i Rammeaftale 2027-2028 drøftes
- at rådet kommer med eventuelle bemærkninger, der kan fremsendes til den politiske drøftelse i udvalg og Byråd.

Beslutning

Handicap- og Psykiatrirådet havde følgende bemærkninger til det foreslåede udviklingsområde i Rammeaftale 2027 - 2028:

- at det vedrørende målgrupperne voksne med komplekse udfordringer og voksne med udadreagerende adfærd også kunne være relevant med en opmærksomhed på behovet for at udvikle tilbudsviften i forhold til borgere med udviklingshæmning med demens

Det forventes, at Handicap- og Psykiatrirådet vil blive hørt om endeligt forslag til Rammeaftale 2027 - 2028 i oktober. Det blev aftalt, at Direktør Lone Rasmussen så vidt muligt deltager ved rådets behandling af høringssagen.

Bilag

Rammeaftale 2025 - 2026

Punkt 35: Eventuelt

27.69.48-P35-1-26

Sagsfremstilling

Vejledende tidsramme: 16.45 - 16.50

Den dynamiske årsplan er vedhæftet som bilag.

Beslutning

Det blev aftalt, at rådets sekretær undersøger nærmere om rejsegilde ved kommende Boenhed 20 i Landsbyen Sølund.

Bilag

Handicap- og Psykiatrirådet - årsplan 2026, opdateret 08.05.2026